

Schatgraven

-de Heidelbergse Catechismus in het gezin- -achtergrondartikel voor ouders-

Waarom is de catechismus belangrijk voor kinderen?

Omdat de Heidelbergse Catechismus speciaal voor kinderen is geschreven. Boven deze catechismus staat dan ook: 'onderwijzing in de christelijke leer, die in de Nederlandse Gereformeerde Kerken en scholen geleerd wordt'. Het woord catechismus betekent ook onderwijs.

Is de Bijbel niet genoeg?

Zeker. Laat de Bijbel de hoogste plaats in het gezin hebben, want dat is het Woord van God Zelf. Maar de catechismus is een hulpmiddel om Gods Woord te verstaan. Vergelijk het met een navigatiesysteem in de auto. Dat is een hulpmiddel om het doel te bereiken. Dat wijst de weg. De catechismus wijst de weg door de Bijbel. Het geeft ouders en kinderen een kompas voor leer en leven.

Op zoek naar goud

Ouders krijgen van de kerk een leerboek in handen om 'hun kinderen in de voorzeide leer te onderwijzen' zoals bij de Heilige Doop beloofd: de catechismus. Met de catechismus hebben ouders goud in handen. Wie zich erin verdiept, ontdekt de grote rijkdom die erin verborgen ligt en die voor iedereen van groot belang is.

Wees een schatgraver. Graaf het goud van de catechismus op voor groot en klein. Het ligt verstopt onder een Oudnederlands kleed. Meer en meer geven kinderen en jongeren aan dat de Oudnederlandse taal voor hen een belemmering vormt. Aan ouders de taak om die belemmering op te heffen om het goud bloot te leggen en te laten schitteren. Volg de methode van de Catechismus maar. Zondag 1 laat zien hoe rijk Gods kinderen zijn. Zij hebben alles wat ze nodig hebben om te leven en te sterven. Zondag 1 laat eerst het goud schitteren. In het vervolg van de Catechismus wordt uitgelegd waarom je het nodig hebt (het eerste deel, zondag 2 - 4: de ellende), hoe je eraan kunt komen (deel 2, zondag 5 - 31: de verlossing) en hoe je dan leeft (het derde deel, zondag 32 - 52: over de dankbaarheid).

Aansluiten bij de preek

Het is een voorrecht dat er in de kerk (meestal) elke zondag uit de Heidelbergse Catechismus gepreekt wordt. Het geeft ouders de gelegenheid om daarbij aan te sluiten in het gezin. Wanneer kerk en gezin op elkaar aansluiten, zal de stof menselijkerwijs gesproken beter beklijven. Er zijn gezinnen waar ze op zaterdagavond de catechismuspreek voorbereiden. Andere gezinnen op zondagmorgen bij het ontbijt. Weer andere gezinnen kiezen voor de zondagmiddag. Nog weer anderen nemen er in de week de tijd voor. Belangrijker dan het tijdstip waarop is het feit dat ouders met de catechismus preek in het gezin bezig zijn.

Catechismus preek voorbereiden

Hoe kunnen ouders de catechismus preek in het gezin voorbereiden?
-Lees de catechismus zondag die aan de beurt is.

- Vraag de kinderen welke woorden moeilijk zijn.
- Leg die uit.
- Vraag de kinderen waarover het gaat.
- Vul dit zo nodig aan.
- Herhaal de vraag en het antwoord in eigen woorden of laat één van de kinderen dit doen.
- Lees (op dit moment of op een ander moment) een uitleg gericht op kinderen (geen preek, dat komt in de kerk). Voor een overzicht van boeken die daarbij gebruikt kunnen worden, zie het artikel op www.bijbelsopvoeden.nl onder het kopje 'Boeken van anderen' en onder eigen boeken.

Na de catechismuspraak

Nabespreking is niet alleen zinvol om het gehoorde nog eens te overdenken en zo onder de zegen van de Heere vast te mogen houden, maar ook om te horen wat de kinderen niet begrepen hebben of moeilijk vonden. Bovendien luisteren kinderen gerichter wanneer ze weten dat de preek in het gezin nog besproken wordt. Ouders kunnen daar zelf initiatief toe nemen, maar voor wie dat moeilijk vindt, zijn er ook hulpmiddelen. Kinderen zijn concreet ingesteld en doen graag iets. Gebruik kleurplaten, woordzoekers en andere puzzels om de catechismuspraak te verwerken. Hiervoor is geschikt:

- Het werkboek *Lerenderwijs*
- Kleurplaten van internet
- Gezinsmomenten van www.bijbelsopvoeden.nl
- De catechismusverklaring van ds. G.J. van Aalst (Nodig te weten) geeft bij elke zondag een aantal vragen voor kinderen en een aantal vragen voor jongeren om daarmee de preek na te bespreken. Deze vragen -of een aantal van deze vragen- kunnen na de preek in het gezin behandeld worden. Probeer dat niet een 'overhoring' te laten zijn, maar een gezamenlijk leergesprek.

Gebed

Ga samen met je kinderen schatgraven. Leg de Catechismus in eenvoudige woorden uit en praat erover door in een taal die kinderen begrijpen. Bid om Gods zegen daarover, want zo de HEERE het huis niet bouwt, is al ons werken tevergeefs. Zeg daarbij maar na wat onze voorvaders ons voorgezegd hebben in het formuliergebed na de leer van de Catechismus:

**'Geef ons ook Uw genade,
dat wij onze kinderen in Uw kennis en vreze,
gelijk Gij ons bevolen hebt, onderwijzen.
Opdat door hun godzaligheid het rijk des satans verstoord worde,
en het rijk van Jezus Christus versterkt worde.
Tot eer van Uw heilige Naam en tot hun eeuwige zaligheid,
door Jezus Christus, uw Zoon'.**